

Suhteemme Sotaan

HISTORIALLISTEesti tunnettua on meille se, että kun sota näyttää olevan ainoa keino kahden tai useamman valtakunnan välisen riitaisuuden ratkaisemiseksi — jos siten voidaan ollenkaan sanoa — niin riitaisuuden ulkopuolella olevat valtakunnat kiiruhtavat vakuuttamaan puolueettomuuttaan. Siten teki meidän edesmenneen Wilsonin hallitus ja samoin vanhaa tapaa matkien teki nykyinenkin Yhdysvaltain hallitus, antaessaan vastauksen Ethiopian rauhanvetoumukseen.

Puolueettomuus muuten onkin hyvä keino saada sotatarvetilauksia kummaltakin rintamalta ja päästä siten osalliseksi sotavoittoilusta. Mutta tämän yhteydessä ei kuitenkaan sovi unoittaa sitä tosiasiaa, että sotatarvetilauksien paljous voi millä hetkellä hyvänsä saattaa voittoilijat — sotatarvetehtaiden omistajat — sellaiseen asemaan, että he näkevät tarpeelliseksi antaa hallitukselleen puolueettomuuden lopettamismääräyksen; siten muistamme käyneen yleiseuroopalaisen sodan aikana.

Mutta nykyisen hallituksen puolueettomuuspolitiikka ei näytä saaneen yhtä yleistä kannatusta kuin mitä Wilsonin hallitus aikoinaan sai. Puolueettomuudella ei kai ole havaittu nykyisin olevan yhtä suuria keinottelumahdollisuuksia kuin mitä sillä käsitettiin olevan yleiseuroopalaisen sodan aikana. Sen sijaan että sanomalehdistö olisi asettunut ennestään niin pyhänä pidetyn puolueettomuuden taakse, on se ryhtynyt arvostelemaan hallituksen ottamaa kantaa Ethiopian hallituksen rauhan säilyttämisen puolesta tekemään vetoumukseen nähden. Tämä onkin aiheuttanut sen, että hallitus on ikäänkuin näennäisesti hyljännyt ensimmäisen puolueettomuuskantansa ja julistanut asettuvansa Kelloggin rauhansopimuksen kannalle, joka merkitseisi sitä, että Kansainliitto tulisi yrittämään ratkaista Italian ja Ethiopian välisen riitaisuuden neuvottelujen kautta.

Kelloggin rauhansopimuksessa kuitenkin tiedämme olevan niin paljon takaportteja, että sodan kannattajatkin voivat huoletta vedota siihen, kansan silmiä peittääkseen. Ja entäs siten se Kansainliitto. Muistamme hyvin mitä se sai aikaan silloin kun Japani näki edulliseksi

panna toimeen Mantsurian valtaamisen. Eri valtakuntien edustajat riitelivät jonkun aikaa Kansainliiton koolle kutsumassa konferenssissa ja lähettivät sitten tutkijakomitean Mantsuriaan. Mutta ennen kuin tutkijakomitea oli saanut tehtävänsä suoritetuksi, niin Japani oli suorittanut aikeensa ja alistanut Mantsurian valtansa alaiseksi.

Samaa on Kansainliitolta nytkin odotettavissa, sillä Italian hallitus näyttää vievän samaa osaa kuin Japanin hallitus vei Mantsuriaa valtansa alle alistaisaansa.

Verileikin alkamisen voimme siis pitää jo päätettynä asiana, jolleivät suurvallat ryhdy pätevimpiin toimenpiteisiin sen alkamisen ehkäisemiseksi kuin siihen, että jättävät riitaisuuden sovittamisen Kansainliiton ratkaistavaksi. Muuten minkään maan poliittisella hallituksella ei ole mitään muuta keinoa sodan puhkeamisen ehkäisemiseksi kuin sodan julistaminen jompaa kumpaa tai molempia sotahankkeissa olevia valtakuntia vastaan.

Sodan puhkeamisen ja itse sodan voivat ehkäistä ja lopettaa vain maailman palkkatyöläiset, jos he järjestyvät sitä tehtävää vastaavalla tavalla.

Vain askel lisää